

Ложко К. В.

*студентка 2 курсу факультету прокуратури та слідства
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ЕКОЛОГО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПИТНОЮ ВОДОЮ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Вода – безцінний дар природи, без якого неможливе існування не тільки суспільства, але й усього живого на планеті. У нашому світі все живе пов'язане з водою і значною мірою складається з води. З кожним роком інтерес до водних ресурсів збільшується, адже через забруднення і інші негативні фактори проблема забезпечення питною водою населення набуває глобального характеру. Незадовільна якість питної води є проблемою, яка характерна на даний час для більшості країн світу.

Проблема водопостачання і якості водних ресурсів вирішується як на міжнародному, так і на національному рівні. Так, у Водному кодексі України вказано, що водні ресурси забезпечують існування людей, тваринного і рослинного світу і є обмеженими та уразливими природними об'єктами. Покращення якості води, яка споживається населенням, визнано Верховною Радою України одним із основних пріоритетів охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів [1]. Забезпечення якості питної води у відповідність з європейськими стандартами передбачено також ЗУ «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 р. [2]. Слід зазначити, що цінність безпечної для життя та здоров'я людини питної води є однією з основних умов дотримання і реалізації конституційно закріпленого суб'єктивного права на екологічну безпеку.

Крім цього, законодавством встановлені певні обмеження використання води, скидання забруднюючих речовин. Державні органи планово мають проводити моніторинг вод, завдяки якому збирається інформація про стан води. Ці дані обробляються, зберігаються і аналізуються, що дає змогу спрогнозувати зміну стану даного ресурсу і розробити рекомендації для його покращення та відновлення.

В Україні прийнято та діє спеціальний нормативно-правовий акт у досліджуваній сфері – Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» від 18.05.2017р., яким, відповідно до його преамбули, визначаються правові, економічні та організаційні засади функціонування системи питного водопостачання, спрямовані на гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою [3].

Існують певні стандарти у сфері питної води та питного

водопостачання, до яких входять державні стандарти України та міжнародні стандарти, що визначають: державний стандарт на питну воду; державний стандарт на фасовану питну воду; методи, методики і засоби контролю та оцінки якості питної води. На даний час склад і властивості, гігієнічні вимоги до якості води централізованого господарсько-питного водопостачання викладені у наступних документах: ГОСТ 2874-82 «Вода питна. Гігієнічні вимоги і контроль за якістю» та ДСанПІН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», що затверджені Міністерством охорони здоров'я України. На жаль, ці стандарти уже втратили актуальність через те, що змінюються процедури очищення води і екологічна ситуація в країні, тому потребують негайного оновлення з урахуванням встановлених екологічним законодавством вимог щодо екологізації виробництва та забезпечення сталого розвитку.

Водопостачання в Україні перебуває в кризовому стані. Основними проблемами є те, що більшість наших водних ресурсів зосереджені в басейнах великих річок (Дніпра, Дністра, Дунаю тощо), які з кожним роком міліють і забруднюються промисловими відходами. Середньорічна водозабезпеченість на одного жителя в кілька разів менша ніж в європейських країнах. Основними джерелами забруднення води залишаються стічні води підприємств, хімікати, які використовуються в сільському господарстві, побутові стоки, нафтопродукти з місць, де їх використовують і через аварії на суднах і підприємствах, відходи при видобутку корисних копалин, відходи деревини, велика кількість сміття, скидання забруднюючих речовин з різних видів транспорту. Більшість водних об'єктів через такий негативний вплив людини стають непридатними для споживання. Ще однією вагомою проблемою в даній сфері є відсутність фінансування водоохоронних заходів.

Отже, можна дійти висновку, що проблема забезпечення питною водою населення є актуальною і потребує негайного вирішення. Держава має встановити баланс екологічних і економічних інтересів, які пов'язані з водними об'єктами.

Від державних органів необхідне негайне оновлення нормативної бази, які б відповідали сучасним реаліям. Потрібно збільшити міру відповідальності за забруднення води і використання її в необґрунтованих цілях. Запровадження нових технологій допоможе більш якісніше і в більшій кількості очищувати воду для споживання. Кожен громадянин має усвідомити масштаб проблеми водопостачання в Україні і прикласти всіх зусиль для її вирішення.

Список використаних джерел

1. Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони

довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки : постанова Верховної Ради України від 5 березня 1998 р. № 188/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 38-39. – Ст. 248.

2. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2019 № 2697 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 79. – Ст. 2961.

3. Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення : Закон України від 10 січня. 2002 р. № 2918-ІІ в редакції Закону України від 18 травня 2017 року № 2047-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 29. – Ст. 314.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Караханян К.М.